KARİKATÜR

Nazi şefi — Haydi, arkamdan gel, idare elimde oldukça hedefe çabuk varacağız...
Alman milleti — Ben sizin kadar çabuk varmak niyetinde değilim üstad!

— Kaçırmamak için elimden geldiği kadar itina ediyorum, ne kadar mümkünse o kadar nazik hareket ediyorum.
— Teşekkür ederim. Ben de hayatımın sonuna kadar mukabele edeceğim...
— Ayol, ben senden değil, çorabımdan bahsediyorum!..

BEŞ BEŞLER:

İstanbulda dikkat buyuruluyor mu bilmem? Dağ taş börek, tatlı, simit ve bilhassa sanduviç ekmeği kesildi...

Fakat garip değil mi? Ne simitler eski simit, ne de bu sanduviç ekmekleri eski sanduviç ekmeği...

Bu ekmeklerin kılık kıyafeti hoş. Eskisi gibi kabuğu kıtır kıtır zannedip alıyorsunuz. Parmaklarımızla yaptığınız ufak bir tazyik bunun, nasıl anlatayım, paskalye çöreği nevinden sünger gibi bir şey olduğunu gösteriyor. Halbuki bu bembeyaz undan âlâ francala neye yapılmasın?..

Galiba hamuruna bolca karbonat karıştırıp kabartıyorlar da seyrek içli bir çörek oluyor. Ah, o cânım bira francalaları nerede? İnsan evvelâ bunları onlardan zannedip alıyor ama, yazık...

Bu ekmeklerin sanduviç yapılıp satılanlarına gelince bu da bir tuhaf. Soğukları yedi buçuk kuruştan başlayıp on beş kuruşa kadar satılıyor. Diyeceksiniz ki tere yağlı, yağsız, peyniri az veya çok olduğuna göre fiyat takdir etmişlerdir; yok canım böyle bir şey yok. Hepsi de aynı; yani içine zar gibi kaşar peyniri konmuş, o kadar...

Bu sanduviçler, bizim gençliğimizdeki beş beşlerin halefidir. Henüz fırından çıkmış bir okkalık ekmeğin sekizde biri ortadan kesilip içine yine bu kadar, beş paralık peynir konurdu. O zamanlar beşer paradan on paraya mal olan bu ekmek peynir, sonraları beşer kuruştan on kuruşa mal olur hale gelmişti. Şimdi ise ekmek kılığını değiştirdi; güya içine de biraz tereyağı sürülüyor, ama lâf.

Peynire gelince; gramı gramına eski beş paralığın aynıdır. Hattâ o zamanlar bir lâtife olarak dillerde dolaşırdı; hoca talebesine soruyor:

— Oğlum şeffaf neye derler?

Çocuk cevap veriyor:

— Bizim bakkalın sattığı beş paralık kaşar peynirine efendim.

Hakikaten mübarek o kadar ince idi ki bir tarafından baksanız öbür tarafı görülürdü. Tarih bir tekerrürden ibaret. Mallar yine o mal, fakat ismi alafranga oldu...

NE KÖPOĞLU KÖPEKMİŞ:

İki arkadaş Beyoğlunda geziyorlardı. Bir antikacı dükkânının vitrininde parmak kadar bir köpek biblosu gördüler. Üzerindeki fiyatı okudular:

— Yüz elli beş lira...

Nizamettin Nazif dayanamadı bağırdı:

— Vay canına, ne köpoğlu köpekmiş yahu!..

SİNEMAYA SÖZ YOK:

Pek şık bir bayandı. Mısır çarşısının önündeki meyvacılardan birinde durdu ve portakalların fiyatını sordu:

— On beşe...

— On kuruşa olmaz mı?

— Olmaz...

Bayan uzaklaştı, portakalcının arkadaşı bayanın arkasından bakarak söylendi:

— Tiyatroya pazarlık yok, hele sinemaya hiç yok... Portakala gelince on kuruşa olmaz mı?..

Zaparta

BİZİM PROFESÖR

Bizim profesör bir gün üniversiteye giderken yolda üzerine bir köpek saldırdı, bacağını ısırdı. O, hiç aldırmadan yoluna devam etti. İşine gitti. Odasında, masasının başına oturup yazılarına başladı.

Arkadaşları onun bacağını bir köpek ısırdığını duymuşlardı:

— Aman hocam, geçmiş olsun! dediler. Bari hastaneye gitseydiniz.

— Gidemem, yazılarım var.

— Sonra yazardınız canım.

— Olmaz. Şimdi lâzım.

Biri takıldı:

— Yoksa vasiyetnameni mi yazıyorsun?

— Hayır!.. Kudurduğum zaman ısıracağım kimselerin listesini yapıyorum.

AYLIK
ANSİKLOPEDİ

SEKİZİNCİ SAYISI ÇIKTI

Bugünün mühim hâdiselerini takip edebilmek ve tarihin birinci plâna getirdiği eski vak'aları tekrar gözden geçirmek için behemehal "Aylık Ansiklopedi,, yi okumak lâzımdır. "Aylık Ansiklopedi,, her evin temel direğidir.

ANKARA MEKTUBU

No. 473 CİLT: 19 SENE: 10 FİYATI 15 KURUŞTUR 18 OCAK 1945

Karikatür

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ MİZAH MECMUASIDIR

PASİFİKTE ZAFER İŞARETİ

Japonya — V..... sıkıştırdı!

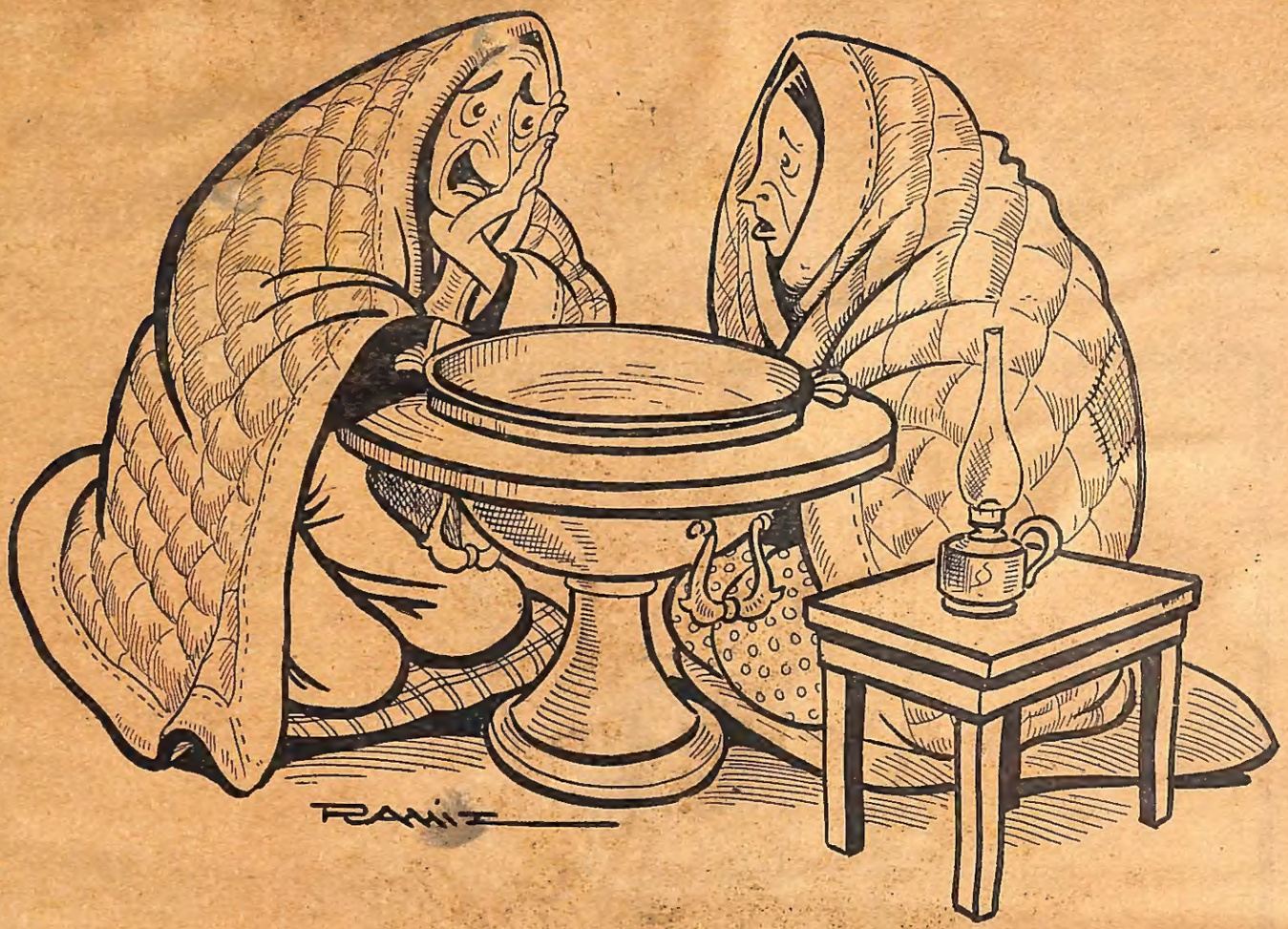

KÖMÜRSÜZLÜKTE...

— Karıcığım, eskidenberi lüküs hayat yaşamak merakında idin... İşte artık kendini kaloriferli bir apartımanda kiracı addedebilirsin!..

HAFTADAN HAFTAYA

Tramvay Karakterleri Nasıl gösteriyor

Eskiler insan ahlâkının sarhoşluk zamanında mayasını belli ettiğini söylerler:

"İşret güheri âdemi temyize mihektir,,

derlerdi.

Zamanımızda bu kaideyi değiştirmek ve bir adı da "kapalı kutu,, olan insanın içinde ne bulunduğunu anlamak için onu tramvay yolculuğunda tetkik etmek lâzımdır. Karşı karşıya oturup konuşurken ne olduğunu otuz gün veya otuz ayda anlayamadığınız adamı tramvayda bazan iki dakikada anlayıverirsiniz. Kurnazlar kurnazlıklarını, çekingenler çekingenliklerini, edepsizler edepsizliklerini orada her yerden daha kolay ve daha çabuk açığa vuruyorlar.

Tramvayda karakterini en çabuk meydana koyanlar saygısız ve izansız olanlardır. Bu saygısızlıkların en hafifi sarmısak yiyerek tramvaya binmektir. Bunu yapanların etrafında bir hareket, bir kımıldanma olur; kokunun istikameti anlaşılıncaya kadar halk ufku gözliyen bir gemici endişesile etrafı arayıp tarar; sonra arkalar döner; sarmısak yiyenin etrafında, durulan yerin imkânları nisbetinde, bir ufak daire açılır ve kokulu yolcu bir şamandıra feneri gibi ortada yalnız kalır. Gerçi bunun rahat tarafları da vardır. Fakat ara sıra dönüp bakanların gözlerindeki mânayı görmemezlikten gelmek lâzımdır. Hattâ tramvayda sinirli ve kavgacı insanlar bulunursa, sarmısaklı yolcu sarmısak yemekten daha fena bir saygısızlık yapmış gibi: "Hay için çıksın!,, yolunda fena dilekler işitilir. Hiç bir saadet karşılıksız olamayacağına göre sarmısak yiyen adam için de çaresiz bir parça filozof olmak lâzımdır.

Bununla beraber ben zamanımızda, sırf bunun için, bir yolculuk bagajı gibi, cebinde sarmısak taşıyanlar tanırım. Bir şeytan dostum vardır ki başkalarına şöyle nasihat verir:

"— Sabahları cebime gözlüğüm, mendilim ve para cüzdanımla beraber bir diş sarmısak koymayı da asla ihmal etmem. Tramvay durağında durup bir atmaca gibi arabanın arka sahanlığına atlamağa hazırlanmadan evvel bu sarmısağın ucunu bir parça ısırırım. Kokum etrafa yayılmağa başlayınca önümdeki insan duvarı ötesinden, berisinden sarsılmağa ve çatlamağa başlar. Ben de böylece arabanın içine doğru kendime bir yol açmış bulunurum.,,

Dostumun usulü iyidir, fakat kendisi gibi iri kıyım olmayanlara tavsiye edilemez. Çünkü onun hamlesi karşısında açılan duvarın ufak tefek bir adam karşısında büsbütün kapanması ve sizi tramvayın basamağından sırtüstü sokağa atması ihtimali vardır.

* * *

Her ne ise asıl maksadı kaybetmiyelim. Tramvay yolcusu mayasında, tıynetinde olanı sarhoştan daha açık bir şekilde meydana koyar. Birisini görürsünüz ki önünde hasta mı var, kadın veya çocuk mu var asla görmeden, ahırda yemliğe saldıran bir at kaygısızlığile önüne geleni çiğneyerek koşar, öndeki boş sıralardan birine çöker. Kızar gibi olursunuz. Fakat ayni zamanda da müsamaha ile gülümsersiniz:

"— Ne yaparsınız, hayvan, tabiatinin icabını yapıyor. Bir atın önündeki yemliği başka bir ata ikram ettiğini nerede gördünüz?,,

Bir başkası ayni şeyi yapıyor. Fakat bu sefer yanındaki boş yeri de elleri yahut şapka, paket gibi eşyasile kapatmağa kalkıyor. Arka kapıda, kalabalığın en arkasında daha henüz başı görünmemiş birine sesleniyor:

— Gel burada yer var... Çabuk ol!...

O kargaşalıkta bunu farketmiyerek boş yere oturmak istiyenlere:

"— Affedersiniz. Gelecek var. Sahibi var.,, diyor.

— Sahibi kim? Haydi sen hayvanlığın pahasına önüne geleni devirip yıkarak bir yer kaptın ve o yerin sahibi oldun. Fakat yanındaki yeri daha henüz kapıdan giren son cemaat safındaki birine hangi hakla temlik ediyorsun?

İşte burada masum ve izansız hayvanlıktan ayrılarak doğrudan doğruya soysuz insanlık âlemine giriyoruz. Çünkü kâinat tarihinde, ne kadar aşağı derecede olursa olsun, hiç bir hayvanın kendi kaptığı saman demeti yanındaki demeti başka bir hayvana ikram ederek ötekileri bundan mahrum etmeğe kalktığı görülmemiştir.

Bu hayvanı, bir iki ay hapis pahasına da olsa, yakalayıp sokağa atacak öfke veya kuvvette bir insan değil de olayları ibret köşesinden seyreden kendi halinde bir adamsanız hiç yanılmadan hükmünüzü verebilirsiniz:

— Ah hayvan! Sırtına giydiğin palto, başına taktığın şapka senin için ne kadar lüzumsuzdur. Kimsin bilmiyorum. İhtimal ki mevki sahibi bir adamsın. O halde yanarım senin emrinde olan bir alay biçareye... Çünkü kendin eline geçeni ve etrafında uçanı "kimin hakkıdır, kimin malıdır„ diye düşünmeden kapacaksın, yutacaksın, gizli veya açık çalacaksın. Buna şüphe yok. Zararın bu kadarla kalsa bunları sana ananın ak sütü gibi helâl edeceğim. Fakat sen maiyetinde olan insanları haklarına ve değerlerine göre de-

ğil, senin işine yarama derecelerine göre bir sıraya koyacaksın. Ezebildiğini acımadan ezeceksin. İş arkadaşlarının çalışma zevkini ve ahlâkını bozacaksın. Koca bir daireyi kokutup çürüteceksin; hiç bir yaban domuzu sürüsünün bir ekilmiş tarlaya yapamıyacağını sen memleketine yapacaksın.

Yahut bir küçük memursun. Şayet böyle ise ilerlemek, başkasının yerini kapmak için yapamıyacağın ahlâksızlık ve yüzsüzlük yoktur. İş arkadaşlarını çekiştireceksin; onlar için insafsız iftira mektupları yazacaksın; kendine lâyık olmayan yeri istemek için yalvaracaksın; yerlere sürünerek ayak öpeceksin. Çünkü mademki bir tramvay halkının gözü önünde bu hayvanlığı yapmaktan bir utanma duymuyorsun. Sende âr, hayâ, izzeti nefis gibi hiç bir güzel insan duygusu bulunmasına imkân yoktur.

Senin nasıl bir aile babası olabileceğini de düşünüyorum. Eğer evin, çoluk çocuğunla beraber, bir hergele ahırına dönmüşse bunu yapan sensin. Çünkü âr, hayâ, yaşama ve nezaket kaidelerine riayet (bir aile ocağını bir hergele ahırından ayıran bütün bu güzel şeyler) bu kadar duygusuz olan bir insanın evinde asla inkişaf edemez. Kendinden bir şey umduğun bir insana tramvayda beş on dakikalık bir yer temin etmek için bunu yaparsan çoluk çocuğunun ziftlenmesi için sen insan cemiyeti içinde ne yapmağa kadir değilsin!.

Karikatür

YENİ ŞİİR

Şair Celâl Sılay Lâbıâlîden geçiyordu. Nizamettin Nazîin karşı kaldırımdan gitmekte olduğunu gördü. Her zamanki heyecanile bar bar bağırdı!

— Üstad! Üstaaaaad!..

Nizamettin durdu. Celâl Sılay onun yanına gitti.

— Eravo üstad!. Sen de yeni usul şiir yazmağa başlamışsın.... Dünkü gazetede okudum.

Nizam bir kahkaha çatlattı:

— Yok, be monşer! dedi. Şiir filân yazdığım yok. Mürettiphanede satırlar birbirine karışmışta onun için anlaşılmaz hale gelmiş...

YENİ PİYESLER

Tramvayda iki kişi konuşuyordu:

— Şehir Tiyatrosuna ne oldu kuzum?

— Ne oldu?

— Ne bileyim ben?.. Kendisini suçlu tutan varmış gibi "Ben çalmadım„ , "Ben değilim„ diyip duruyor.

ÖĞÜT

Kuyumcu dükkânına genç bir müşteri girdi. Tek taş bir pırlanta yüzük beğendi:

— Şu halkaya "Ahmetten biricik sevgilisi Selmaya„ kelimelerini kazıyınız!

Dedi. Kuyumcu ihtiyar, tecrübeli bir adamdı. Gözlüğünün üstünden bakarak müşteriye sordu:

— Bu Selma kız kardeşiniz mi?

— Hayır, nişanlım!

— Öyle ise "Biricik sevgilime„ diye yazınız, daha iyi! Yarın öbür gün nişanlı değiştirirseniz başkalarına da verebilirsiniz. Hattâ satarsanız herkes kullanabilir.

TAVSİYE

Hoşurca bir hatundur. Yaşı ilerledikçe canı mı tatlılandı, yoksa genç doktorla ikide bir konuşmak mı ister, kim bilir? Boyuna telefonu açar, doktora bir şeyler sorar... Geçen gün de telefon çaldı. Doktor telefonu açtı:

— Buyurun efendim. Ben doktor falan..

— Ah siz misiniz doktor! Ben bayan feşmekân!.. Zehirlendim doktor!. Ne tavsiye edersiniz?

Doktor sükûnetle cevap verdi:

— Bir daha zehirli şeyler yememenizi tavsiye ederim efendim!

Ve çat, diye telefonu kapattı.

Kız — Sen benim hayatımın güneşisin..

Erkek — Boş ver... Eski lâf bu... Sen benim hayatımın ampulüsün de de kıymetli bir mal olduğumu anlıyayım!.

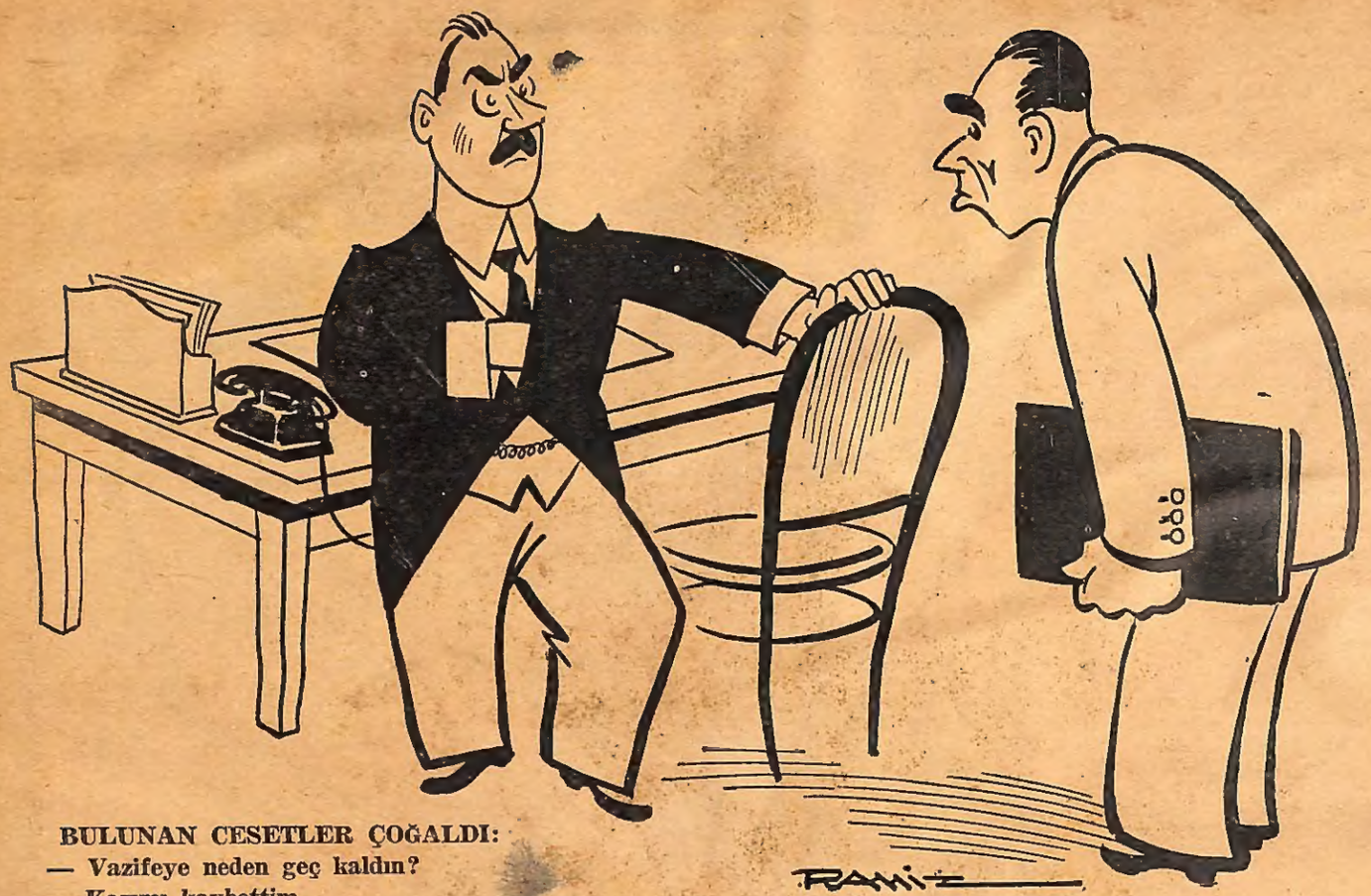

BULUNAN CESETLER ÇOĞALDI:
— Vazifeye neden geç kaldın?
— Karımı *kaybettim*..
— Bir kere morga baksaydın!.

Akıl Hocası

İstanbulda A. H. ve arkadaşları:
"1. Size talip olsak kabul eder misiniz?
2. Mecmuaya ağzınızı göstermeden bir fotoğrafınızı koymaz mısınız?„

CEVAP :
1. Matlûba muvafık olan taliplerin taleplerini kabul etmemek kârı akıl değildir.
2. Ağzımızdan çıkan sözleri dinlemeniz kâfi değil mi? İncilerini size dağıtıyoruz; sedefi de bize kalsın!

★

İzmirde S. D. :
"Tepenizdeki üç telin Ankara, İstanbul, İzmir istasyonları radyo anteni olduğunu keşfettim.....„

CEVAP :
İyi ki yalnız üç tel var; sizin başınıza benzemiş olsaydı size pösteki saydıracakmışız!

★

Zilede Meselâ :
"Tahin helvası neden sizde 160 kuruş da bizde 225 ?„

CEVAP :
Sizin belediye heyeti tahin helvasını sevmiyorlar galiba... Netekim bizimkilerin de etle, yağla başları hoş değil!

Taksimde H. İ. B. :
"1. Bir arkadaşım var, çok zengin ve çok cimri. Cömert olmasının yolu nedir?
2. Sevdiğim bir başkasile evlendi. Nasıl intikam alayım?
3. Ailem, beni sevmediğim bir gençle evlendirmek istiyor. Mesut olabilir miyim?„

CEVAP :
1. Cenabı Hak, bir kuluna: "Ye!„ buyurmamışsa, milyoner olsa bile, o kul kendi bankasının bedava bekçisi kalmaya mahkûmdur.
2. Sizin zahmet etmenize hacet yok, bu zamanda evlenmesi kâfi bir intikamdır!.
3. Sevişip evlenenlerin haline baktıkça mesut olacaksınız gibi geliyor.

★

Orduda Ö. U., K. A. ve H. B. :
"1. Neden buranın kızları İstanbula gidip evleniyorlar?
2. Akılları müsavi olmayan çiftler hayatta mesut olamaz diyorlar, doğru mu?„

CEVAP :
1. Arkalarından gelir misiniz diye sizin fedakârlığınızı tecrübe ediyorlar... Siz gelmeyince buradaki kısmetlerine razı oluyorlar.
2. Saadet bahsinde, kafalar denk olmuş, olmamış, ehemmiyeti yok... Yeter ki gönüller bir olsun!

ÇAMDEVİREN

BİR HİKÂYE

Tanışmıştı iki genç yazın sokak başında,
Kışı, onlar baş başa buldu ocak başında.

Bu gidişle baharda sevimli başlarını
Eğilmiş göreceğiz bir salıncak başında.

Kız o kadar şirin ki, somi sırma saçlarına
Bakanlar zannederler, doğar şafak, başında.

Erkek ondan daha az cana yakın değildir,
Akıl, fikir tutunmaz yusyuvarlak başında.

Ne geçim korkusu var, ne de giyim kaygısı,
Bir muhabbet yelidir eser ancak başında.

Kız da, erkek de öyle kapılmış ki havaya
İkisinin de eksik bir fırıldak başında.

Uzun söze ne hacet? akıl, fikir namına
Erkeğin şapka vardır, kızın tarak başında!

Mesut olmak istiyen onlardan örnek alsın,
Yoksa zekâ cezadır senin ak pak başında!

Çamdeviren, razı ol ilmin ağırlığına;
Parlasın baht yıldızı, varsın, ahmak başında!

Çamdeviren

ÇAYI GÖRMEDEN :

— 250 ton çay gelmiş

— Alâ, paçaları sıvayalım...

Merhum Osman Cemalin (Ramiz'in) kaleminden çıkmış bir karikatürü.

Nereden Tanıyormuş?

Eserleri ve hayatile tam yerli olan mizah muharriri arkadaşımız Osman Cemal Kaygılıyı geçende kaybettik. Osman Cemal yirmi beş seneden fazla Türk mizahını kendi nüktelerimizle kıymetlendirmiştir. Bu münasebetle üstadın yirmi sene evvel yazıp neşrettiği hikâyelerinden birini okuyucularımıza sunuyoruz!

Ali Numan beyin gözlerindeki zaafı basar arttıkça fena halde canı sıkılıyor, fakat bir türlü gözüne bir gözlük alıp takamıyordu. Çünkü gözlük ona bir çeki taşı kadar ağır ve sıkıntılı geliyordu.

Numan bey, bir akşam geç vakit Büyükdereden vapura binci, İstanbula gelecekti. Alt kat salona inip bir köşeye kuruldu. Kamarada kendinden başka daha üç beş kişi vardı. Karşıki köşede tıknazca, iri yarı, bıyıkları ve kafası matruş biri oturmuş uyukluyordu. Vapur Beykozdan kalkarken bu zat gözlerini açtı, ayağa kalktı ve etrafı dikkatle süzdükten sonra gözlerini Numan beye dikti, süzmeğe başladı. Numan bey, içinden: "Bir bildik amma, acaba kim?„ diyordu. Bir aralık kalkıp selâmlıyacak oldu. "Fakat ya bir yabancı ise, fena halde mahcup olurum„ diye bundan vaz geçti. Gözlerindeki zâfiyetten dolayı zaten çok defalar, böyle mahcubiyetlere maruz kalmıştı. Her ne hal ise, dedi, eğer bildik ise gelir, kendisini tanıtır.

Beş dakika sonra o zat Numan beye bakarak başını salladı ve elile yanındaki yeri gösterdi. Numan bey yine bir yanlışlık olmasın, diye düşünürken bu sefer öteki, yerden bir selâm verdi. Artık bu selâm tâ kendisine idi, zira yanıbaşında başka kimse yoktu. Hemen mukabele etti ve fesini, bastonunu alarak o zatın yanına gitti. Fakat yakından dikkatle yüzüne bakınca tanıyamadı. Bu, hiç şüphesiz bir yabancı, yahut şimdi unutulmuş pek eski ahbaplardan biri idi.

— Affedersiniz, efendim, zatıâlilerini birdenbire tanıyamadım.

— Biraz düşünün...

Numan bey düşündü, sonra:

— Hatırlayamıyorum efendim, dedi. İhtimal zihinler yorgun.. Nerede teşerrüf etmiştik?

— İyi düşünün a canım?

— Nerelerde bulundunuz efendim?

— Siz nerelerde bulundunuz? Evvelâ siz söyleyin!

— Bendeniz, İzmirde bulundum, Konyada bulundum. Halepte bulundum...

— Başka nerelerde bulundunuz, geçen sene nerede idiniz?

— Geçen sene Bakırköyünde idim.

— Gördünüz mü bak, işte Bakırköyünden tanışıyoruz, bendeniz de geçen seneyi Bakırköyünde geçirdim.

— Bakırköyünün neresinde ikamet buyuruluyordu efendim?

— A... Tecahülü ârifane mi gösteriyorsun, timarhanede beraber değil mi idik yahu?

Diğer yolcular telâşla merdivene koşuştular ve memura dediler ki:

— Aman aşağıda iki tane deli var.

Numan bey bağırdı:

— Affedersiniz efendiler, ben deli değilim!

Deli gülerek atıldı:

— Evet amma gel de onu sen doktorlara anlat! Ben de deli değilim yahu! diye ter ter tepinmiş, fakat bir türlü derdimi anlatamamış, soluğu timarhanede almıştım!

Osman Cemal

MAHMEMEDE

Hâkim suçluya sordu:

— Söyle bakalım, kasayı nasıl açtın?

Kasa hırsızı tereddüt etti, yutkundu. Bir şey söyliyemiyordu. Hâkimin sabrı tükendi:

— Söylesene!.

Beriki nihayet baklayı ağzından çıkardı:

— Söyliyemem efendim, meslek sırrıdır!.

OYUN

Kenar mahallelerden birinde çocuklar oynuyorlardı. İçlerinden biri:

— Haydi, dedi, hırsız var diye bağıralım da herkes korksun!

Yumurcaklardan biri bu fikri beğenmedi:

— Ondan korkmazlar!.. Polis var diye bağıralım da babam bahçe kapısından fırlasın, kaçsın!

BOŞ BULUNDUM!

Bayan, hafifmeşrep tanınmıştır. Ama kimse yüzüne karşı böyle bir imada bulunamaz. Çünkü cidden güzeldir, gençtir, üstelik duldur. Hani hemen hemen herkes onun bu hafifmeşrepliğini hoş görür desem yalan olmıyacak.

Geçenlerde tam bir hafta ortalıkta görünmemişti. Birdenbire çıkageldi. Erkekli, kadınlı bir gruptuk.

— Aşkolsun size! dedi. Ölsem haberiniz olmıyacak. Bir haftadır yatıyordum. Yatuktan çıkamadım.

Boş bulunup da:

— Kiminle yattınız?

Demiyeyim mi?!.

Yabancı dil — Aziz dostum, beni ana yasadan da kovdular... Yersiz, yurtsuz kaldım...

Karşılayıcı — Üzülme mîrim... Bizim adliye kararlarında size her zaman yer var!..

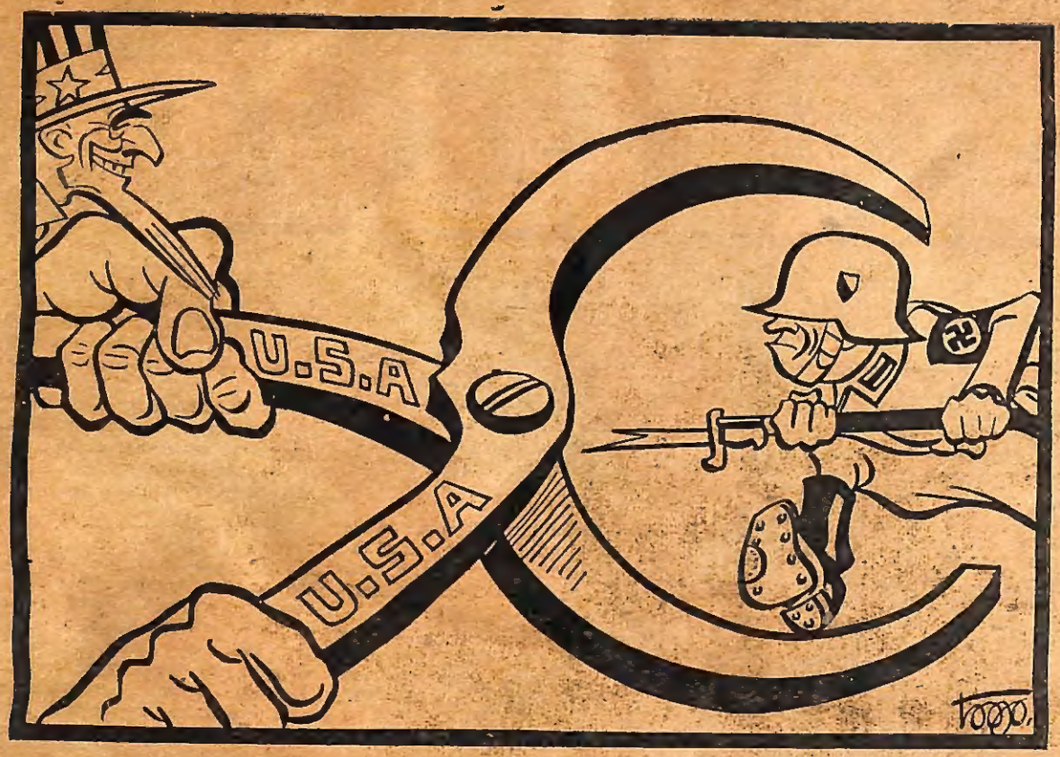

General Ayzenhoverin yeni sistem bir kıskacı!

Hikâye

KEDİ!

Ben misafirlerin hepsini severim. Çünkü bazısı geldiği zaman, bazısı da gittiği zaman insanı memnun eder. Fakat Leylânın bu son ziyareti böyle olmadı. Ne geldiği zaman memnun oldum, ne de gittiği zaman!

Anlatayım!

Leylâ benim yavuklumdur. Yıllardanberi sevişiriz. Gayet de iyi anlaşmışızdır. Ne ben onu büsbütün benimseyip mal sahipliğine kalkışırım, ne de o benimle evlenmeğe kalkıp işin tadını kaçırır. Yıllardanberi sevişmekte devam edebilmemizin sırrı da sanırım bunda!.

Bir kusuru varsa kendisini her zaman dirhem dirhem satmasıdır. Hoş, bu hali benim kendisine doymamı, kendisinden bıkmamı da önlemiyor değil, ama her zaman naz da çekilmiyor hani!..

İnsanın yaşı ilerledikçe bütün enerjileri gibi kadın peşinde koşmak gayreti de azalıyor; yavaş yavaş hazırlop meraklısı oluyor. Vaktile bir gülümseme uğrunda şehri bir baştan bir başa yayan gezen ben, eski âşık, son zamanlarda bütün piliçlerin ayağıma gelmesini ister oldum. Adeta ağını kurup av bekliyen bir örümcek gibiyim.

Kadıköy vapurunda Melâhatle karşılaştığım gün yine Leylânın beni atlattığı günlerden biri idi. Leylâyı söyledim ama Melâhatin kim olduğunu bilmezsiniz. Onu da söyliyeyim:

Efendim, Melâhat, bizim eski mahalle arkadaşlarındandır. Aramızda üç, beş yaş farkı ya var, ya yoktur, Çocukluk bu. O zamanlar bütün mahallenin erkek çocukları onun gönüllüsü idik. İçimizden birile evlendi. Fakat zavallı, talihsiz çıktı. Adı lâzım değil, kocası kıskanç mı kıskançtı. Kızcağıza hiç gün göstermedi. Bir kaç defa ayrılıp tekrar birleştiklerini *işitmiştim*. Sonra da izlerini *kaybettim*.

Hani insan tâ çocukluğunda canının çektiğini günün birinde mutlaka elde edeceğine inanır. Çok defa da bu isteğine erer. İşte vapurda karşılaşıp selâmlaşınca ben bugünün geldiğine, birdenbire, inanıverdim.

Yan yana oturduk. Eski günlerden konuşmağa başladık. Kocasından artık tamamile ayrıldığını söyledi. Ama bunu öyle tuhaf, öyle anlatamıyacağım bir tarzda söyledi ki!.. Dedim ya artık murada ermemin günü, saati gelmişti. Kendisine anlattım:

— Beyoğlunda iki odalı bir apartıman dairesinde oturuyorum. Ne yaparsın, bekâr işi!.. Fakat pek kullanışlı, pek cana yakın bir yuvadır. Seni beklerim. Oturur, dertleşiriz. Yeni yaptığım bir likör var; sana ondan ikram ederim!. Hain, bilirsin ya, vaktile yemişlerimi de hep sana verirdim!..

Güldü. Gözlerile kati bir söz verdi:

— Bugün mümkün değil! Adres aldım ya... Bugünlerde mutlaka gelirim!.

Bazı hâdiseler insanın şansında dönüm yapıyor. Melâhatle görüştüğümüz o günden sonra Leylâya da bir cömertlik, bir sokulganlıktır ârız oldu. Hemen her gün bana geliyordu. Tabii bende de Melâhat ha geldi, ha gelecek diye bir telâş, bir korku!.

Nihayet korktuğum, başıma da geldi... Tam Leylâ ile baş başa kaldığımız bir zamanda çat kapı Melâhat gelmez mi? Böyle bir felâketi aşağı yukarı beklediğim için, kapıyı koşup kendim açtım. Hemen Leylâyı yatak odasına geçirdim. Melâhati de oturma odama aldım. O kadar güzel giyinmişti, o kadar nefis bir kadın olmuştu ki... Aklıma geldikçe hâlâ yüreğim yanıyor!..

İçerde Leylâ olduğu için korkumdan yanına değil, karşısına oturdum. Ağzımı biçaklar açmıyor, söze neresinden başlıyacağımı, ne konuşacağımı bilmiyordum.

Halbuki Melâhat çok candan konuşuyor ve âdeta benim bu durgunluğumu toyluğuma, şaşkınlığıma veriyordu. Yavaş yavaş ben de açılmağa başladım. Derken içeriden bir çangırtı kopmasın mı? Melâhat yerinden fırladı:

— İçeri de bir kimse mi var?

— Hayır... Hayır!. Kedi vazoyu düşürmüş olacak. Bilmezsin ne aksi bir kedidir.

Fakat Melâhatin neşesi kaçmıştı:

— Allahaısmarladık. Artık gidiyorum!

Diye ayağa kalktı. İçerden duyulmamasına çalıştığım bir sesle sordum:

— Tekrar ne zaman gelirsin?.

Güldü:

— Ben kedili evlerden hoşlanmam!. Hoşça kalın!..

Çıkıp gitti. Düşündüm:

— Kısmet değilmiş! Bari Leylâ kızmış olmasa...

Yatak odasının kapısını açtım. A... Leylâ meydanda yok. Koridora açılan servis kapısından çıkıp gitmiş. Masanın üstünde bir kâğıt!

"Seni eski sevgilinle yalnız bırakıp gidiyorum. Bir daha da beni arama!.,, Çalapala

— Ezilenleri, vurulanları, yaralılanları, boğulanları.. Bulunan cesetleri yazıyor.....

— Hangi cephede bunlar yavrum.. İstanbul cephesinde mi, Beyoğlu cephesinde mi?!.

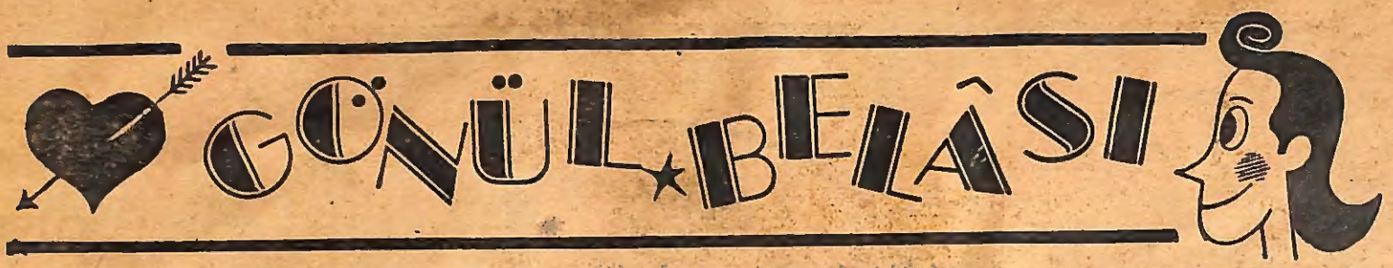

Yazan: RAGIP ŞEVKI

— 18 —

O söylerken bana da tatlı bir rahavet gelir, kımıldamaz, âdeta uyurdum. Fakat son senelerde bu uyku bana gerçekten tatlı gelir oldu. Hattâ bu yüzden, dinlerken dinlemez hale gelip de uyuduğum için Tahire çok kızmış, başımdan aşağıya bir kova su boşaltmıştı.

Melekler hep birden güldüler.

İçlerinden biri:

— Bugüne kadar okuduklarımız hep doğru mudur? diye sordu.

Muhsin efendi:

— Az bile, dedi. Çok çektim. Fakat çok alıştığım için çektiklerim bana ağır gelmedi. Lâkin... Gönlümün yükü beni pek boğdu.

— İki yıllık evlilik hayatını okuduk. Bundan sonraki de ayni şeyler mi?

— Aşağı yukarı. Daha 28 yıl çektim. Tahirem, o gül yüzlü, o altın saçlı Tahirem bir gün geldi, birdenbire soldu, yüzü buruştu, saçları parlaklığını kaybetti, ihtiyarladı, çöktü. Fakat buna rağmen benim gönlümden uzaklaşmadı.

Meleklerden en büyüğü, Muhsin efendinin kader defterini okuyan meleğe döndü:

— Çok tafsilâtlı yazılmış, bize aylara, senelere ayırarak Muhsin efendinin Tahire hanımdan çektiklerini bir kaç satırlık notlarla verebilir misiniz?

— Evet, veririm. İşte iki yıl sonra geçen bir vak'a:

— 2 —

Bir kış günü, Muhsin efendinin evi, bir sıçan hücumuna uğradı. Bir sokak ötede, eski bir konağa hükûmet muhacirlere dağılmak üzere bir sürü fasulye, nohut, mercimek getirip yığmıştı... On gün içinde, bu konaktan yayılan koku bütün yakın mahallelere kadar uzandı. Oradaki bütün fareler, maaile Muhsin efendilerin mahallesine akın etti.

Artık her evde ayni şikâyet yükselir oldu. Kapanlar, zehirler, kediler faaliyete geçirildi. Fakat akın öyle bir akın idi ki, kökünü kurutmak mümkün olmayordu. Her sabah uyanan kadınlar pencerelerden veya bahçelerden birbirlerine sesleniyorlardı:

— Hu, kardeş, bu gece beş tane tuttuk. İkisini de bizim Mestan yakalamış, getirip yatak odasının kapısı önüne bırakmış.. Ahh, Öö, sabahleyin erkenden kapıyı açınca, vallahi, midem burnuma geldi, üç gün ağzıma bir şeycikler alamam artık!..

— Ah sus, bir tanesi bizim su küpüne düşmüş, efendi koca küpü parçalayıp attı. Tutmaka başa çıkılmıyor ki, ne yapacağımızı şaşırdık!

Tahire hanım da bu şikâyetçiler arasında bulunuyordu. Onun yalnız tiksinmesi değil, üstelik büyük bir korkusu da vardı: Bir fındık faresi görüverse, avazı çıktığı kadar haykırıyor, sonra da düşüp bayılıyordu.

Kaç defa Muhsin efendinin önünde bu tüyler ürpertici hal cereyan etti. Her seferinde çığlığa karşı boş bulunan Muhsin efendinin yüreği ağzına gelecek oldu... Her seferinde mutfaktan Tahire'ye, Tahireden mutfağa koşarak soluk soluğa kaldı.

Bir gece, soba başında otururlarken, oda kapısının altında, yine küçük bir fındık faresinin, cin gibi, parlak gözleri ile Tahire hanıma bakarak görünmesi, kadını köşe minderlerine çıkardı ve sonra gözleri döndü, boylu boyuna yere yıkıldı.

Ayıldıktan, uzun uzun geğirip "Öööö!,, ler yaptıktan sonra dikildi. Gözlerini Muhsin efendiye dikti:

— Bak efendi, dedi. Muhsin efendi, bu evde ya ben, ya o pis mahlûklar, anladın mı?

Muhsin efendi şaşkın:

— Yooo, anlamadım!!, diye hayretler içinde gözlerini açtı.

— Anlamadın mı? Serşem kafalı, farelerden... Böööö, şu miskin hayvanlardan bahsediyorum. Ya onları bu evden atarsın, yahut ta ben giderim..

— Aman Tahire ayağını öpeyim!..

Muhsin efendi bu teklif karşısında o kadar şaşkına dönmüştü ki, sağına soluna bir kaç defa baktıktan sonra:

— Nasıl olur, dedi. Onlar Allah vergisi!.

— Allah vergisi, Allah vergisi? Şu armut kafalı aptala da bakın hele!.. Allaha da iftira ediyor, Allah böyle pis mahlûkları ne diye versin bize?

— Bilmem. vermiş işte..

— Sus, sus, günaha girme.... Onlar şeytanın hizmetkârları.. ... Onları şeytan gönderiyor. Ne ise abukatlık edeceğine, lâfımı dinle.. Bu akşamdan tezi yok, sabahlara kadar uğraş, kapan mı, kedi mi, zehir mi bulacaksın? Ne ile olursa olsun, hepsini yakalayacaksın!

— Aman Tahirem, ben...

Tahire süratle celâllanarak ve boğuk boğuk homurdanarak öyle konuştu ki, Muhsin efendi, münakaşayı mağlûbiyetle terkederek ertesi günü, bir sürü av edevatı ile eve geldi.

Yemekten sonra bütün hazırlıklar yapıldı. Tahire hanım:

— Ben yatıyorum, sen kal, gece yarısına kadar otur, yakalandıkça çöp tenekesine atarsın. Kulağında olsun bak, en aşağı on tane isterim!

Muhsin efendi o gece, gerçekten geç vakitlere kadar, sobaya sık sık odun atarak odadan mutfağa, mutfaktan sofaya koşarak, titriyerek yoruldu durdu. Sıcak odada, kulağı kirişte otururken şiddetli bir "çat!,, onu yerinden sıçratıyor, hemen soğuğa çıkıyor, uğraşıyor, didiniyor, yine beklemeğe çekiliyordu.

Yatağa girerken ses çıkarmamağa, Tahireyi uyandırmamağa çalıştı. Çünkü ancak 6 tane tutabilmişti. Bu rakam ise, 10 tane istiyen Tahire hanımın küplere binmesine sebep olacaktı.

Netekim ertesi sabah, Muhsin efendi bu yüzden kahvaltısında ekmek, zeytin ve peynir yiyeceğine, Tahire hanımın acı paparasını yedi. Şiddetli soğuk algınlığı da kendisini yine yataklara düşürdü.

— 3 —

Bir akşam karşı komşunun hayırsız oğlu, yine eve gelmiş, dul anasına küfürler savurmağa, avazı çıktığı kadar bağırmağa başlamıştı.

Yine para istiyordu. Para alamayınca da döğmeğe hazırlanıyordu. Bu oğlana karşı amansız bir düşman kesilen Tahire hanım, birdenbire:

— Yahu, ne duruyorsun? Kalk da şu çam yarması terbiyesiz oğlanın terbiyesini ver.. dedi.

Muhsin efendi, başını kaldırdı, dalgın dalgın baktı:

— Ne dedin, anlıyamadım?.

— Kalk diyorum. Git de şu it oğlana terbiyesini ver, yine anasını döğecek!

— Ben mi? Ben.... Canım, döğerse döğsün!

— Ay şuna da bak, ne zamandanberi hayırsızların, köpek oğlu köpeklerin abokatı oldun?

— Canım, o tulumbacı kılıklı herifle ben nasıl başa çıkarım.

— Elbette çıkarsın, çıkacaksın. Sen erkek değil misin? Mahalleli erkeksin diye sana güveniyor a Muhsin efendi...

Tahire hanım, sert, şiddetli, ağır hücumlarla kocasını öyle sersemletti ki, nihayet Muhsin efendi kalktı, gitti, komşuya geçti.

Tahire hanım, pencereye abandı. Akşam karanlığında, gözlerini dört açarak, kulaklarının hassasiyetini bileyerek bekledi.

Muhsin efendi ağır ağır kapıya gitti, çıngırağı çaldı. Kanat açılınca müteredditi içeriye girdi.

Bir kaç saniyelik derin sessizlik içinde Tahire hanım, mucizeler bekliyen peygamber kullarının ümidi ile bekledi, bekledi ve nihayet.....

Birdenbire karşı evden, top gibi bir ses patladı:

— Ulan kılkuyruk, masal mı okuyorsun? Yoksam bizim kocakarıya göz mü diktin? Senin işin mi yok, belânı mı arıyorsun?

Tahire hanım bir anda Muhsin efendinin sesinin- o yüreceğinin bir köşesinde halâ saklı duran hayalinin kudretli erkeği sebebi'etop gibi patlamasını bekledi, hayır... Kısa, çok kısa bir sessizlik, oldu, akabinde hayırsız oğlan:

— Çek ulan arabanı, bas git! Ulan lâf ebesi misin nesin moruk? diye haykırdı ve arkasından;

— Haaaaay be! diye bağırdı.

Bir gürültü oldu, evin kapısı açıldı ve bir bohça dışarı atılıp, kanat yeniden kapandı.

Bu bohça, Muhsin efendi idi.. Kapıdan sokağın ortasına düşüvermişti. Düşmüş, bir kaç dakika doğrulamamış, sonra ağır ağır kalkarak yine sallana sallana gelmiş, aralık bıraktığı kapıdan içeriye girmişti.

Tahire hanım, aşağıya, taşlığa koşunca, idare lâmbasının ışığı altında, kocasının bir gözünün morarmış, bir yakasının kopmuş olduğunu gördü. Birden bire isyan etti:

— Miskin, dayak mı yedin?

Muhsin efendi dalgın, biraz da dargın gözlerle ona baktı:

— Terbiyesini vermek istedim, almadı, geri çevirdi! dedi.

— 4 —

Bir arife günü Muhsin efendi eve elinde Bonmarşenin parlak, lâcivert yazılarla süslü kâğıdına sarılı bir hediye ile geldi: Bu, zarif, ipekli bir kadın elbisesi idi. O gün, on sene evvel, kendisine 100 lira kadar para verdiği ve sonra ortadan kaybettiği bir eski baba dostuna rastlamış, süratle zengin olmuş olan bu adam hemen cüzdanına davranıp 100 lirayı Muhsin efendiye saymıştı.

Gönlünde Tahirenin hayali eksik olmıyan Muhsin efendi, derhal onu sevindirmek, mesut etmek için bir fırsat buldu. Koştu, en pahalı cinsinden en nadide entariyi aldı, getirdi.

İçeri girdiği zaman gözleri gülüyordu. Onun bu hali Tahire hanımın da gözünden kaçmadı:

— Ne o, dedi. Sırnaşık köpeklere dönmüşsün, gözümün içine bakıyorsun?

— Tahirem, bana böyle söylemesen olmaz mı?

— Hadi hadi, yine lâf ebeliğine kalkma, ne o elindeki?

— Bil bakayım..

Tahire hanımın tecessüsü şirretliğini bastırdı:

— Ne bileyim, yiyeceğe benzemiyor! Hadi canım, ver de göreyim! Kimbilir, yine ne pis bir şey almışsındır!

Muhsin efendi paketi uzatınca kaptı, telâşla açtı ve ipekli, zarif elbise ortaya çıkınca gözleri parladı:

— Ayyyy, ne güzel şey bu!.. Aman efendi, bu kimin?

Muhsin efendi, evliliğindenberi ilk defa boynunu dikip göğsünü kabartarak:

— Senin, dedi. Sana aldım.

Tahire elbiseyi parmaklarının hafif tutuşu ile kaldırıp omuzları altından üzerine tatbik etti, boydan boya baktı, tekrar baktı, sonra hiç bir şey söylemeden merdivenlere koştu, odasına, aynası önüne gitti.

Muhsin efendi, yüreğinde bayıltıcı bir rahatlık, içinde büyük bir gurur olduğu halde merdivenleri çıkınca, Tahire hanım, birdenbire, üzerinde yeni elbisesi olduğu halde göründü.

Aman Allahım, Muhsin efendi bir ok gibi, sofanın tahtalarına saplanıp kalmıştı. Aman Allahım, bu ne güzellikti, o ne güzellikti, Tahire sanki, zemzem suyuna girip çıkmış, bir âfeti devran olarak doğuvermişti.

— Tahirem, sebebi hayatım, elmasım, ne kadar da güzel oldun! Tıpkı, tıpkı... O hani... Ne diyeyim, benzetemiyorum ki...

— Arkası var —

Yavrunun kuvvetli, sağlam olması, neşeli büyümesini istersen

Fasfotin Necati

Yedir.

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını miniminilere mutlaka yedirin.

TAKLİTLERİNİ ALMAYINIZ. Bahçekapı: SALİH NECATİ NECATİ ismine dikkat.

EŞKİ ŞİİR BAHÇELERİ

Değerli Ressam Münif Fehim'in sanatkâr fırçasından doğan bu eser baştan başa renkli tablolarla süslüdür. Senenin en lüks eseri olan bu albümden kütüphanenizi mahrum etmeyiniz.

160 kuruş

YEDİGÜN NEŞRİYATI

BOĞAZİÇİ KONUŞUYOR

A. Cabir Vada'nın kaleme aldığı bu kıymetli eser Boğaziçinin ve Boğazda Kanlıcanın tarihçesini bütün inceliği ile anlatmaktadır. Yarım asıra yakın bir zamandanberi Boğazda yaşıyan ve bütün hayatını Boğazın tetkikine bir amatör gibi bağlayan A. Cabir Vadanın bu eseri satışa çıkmıştır. Fiatı 125 kuruştur.

YEDİGÜN NEŞRİYATI

TÜRK ÇOCUĞUNUN ALTIN KİTABI

★

Mustafa

ATATÜRKÜN ROMANI

★

Yazan: Rakım Çalapala

50 RESİM • NEFİS BASKI

Yeni Çıktı

HER KİTAPÇIDA 1 LİRA

YEDİGÜN NEŞRİYATI

KARİKATÜR

İDAREHANESİ

İstanbul, Ankara caddesi, Acımusluk sokağı, No. 7.

Telgraf: İstanbul KARİKATÜR

Telefon: 23031

ABONE ŞARTLARI

Türkiyenin her tarafı için senelik 750, altı aylığı 375 kuruştur.

Ecnebi memleketler için senelik 1200, altı aylığı 600 kuruştur.

İdarehaneye gönderilen yazı ve resimler, basılsın basılmasın geri verilmez.

NEVROZİN

Baş, Diş, Romatizma, Nevralji, Kırıklık ve BÜTÜN AĞRILARI DERHAL KESER

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Taklitlerinden sakınınız. Her yerde ısrarla Nevrozin isteyiniz.

Buruşukluklarımı Nasıl Giderdim.

Güzellik Mütehassıslarının ve sözde "Buruşukluklara karşı" müstahzaratın ademi muvaffakiyetinden sonra

EVİNDE YAPILACAK BASİT BİR TEDAVİ HARİKA YARATIYOR.

Akşamları yatmazdan evvel, terkibine genç hayvanların hüceyrelerinden istihraç edilen BİOCEL karıştırılmış bir krem tatbik ediyorum. Bu, tıpkı cildinizin BİOCEL'i gibidir. Sihrîâmiz olan bu cevher sayesinde zayıflamış cildiniz beslenecek, tazeleşip gençleşecek. Bu cild gıdası, bütün dünyada tanınmış bir cild mütehassısı tarafından keşf ve hali hazırda pembe renkteki Tokalon kreminin terkibine ithal edilmiştir. Her akşam yatmazdan evvel yegâne cild gıdası olan bu BİOCEL'li kremi kullanınız. Sabahları da beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. O, cildi besler, açık mesameleri sıklaştırır ve «Makyaj» için mümkün olan en mükemmel bir esas teşkil eder. Bu iki kremin istimalinde müessir neticeler garantilidir. Aksi halde verdiğiniz paranın iki misli iade olunur.

PARASIZ GÜZELLİK KUTUSU

Derununda (beyaz ve pembe) renklerdeki Tokalon kremleri ile muhtelif renklerde Tokalon pudrasının nümunelerini havidir. Ambalaj ve sevk masrafı olarak 20 kuruşluk bir pulu aşağıdaki adrese gönderiniz. Tokalon servisi 23 D. Posta kutusu 622, İstanbul.

Dünden HATIRALAR

Üstat Ercüment Ekrem'in kalemi ve değerli ressam Münif Fehim'in fırçası sizi 100 sene evvelki âleme götürecektir. Bu nefis albümden edinmeniz kütüphaneleriniz için bir kazançtır

125 kuruş

YEDİGÜN NEŞRİYATI

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası
Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S

35 B. Ruhi Tanne

Karikatür

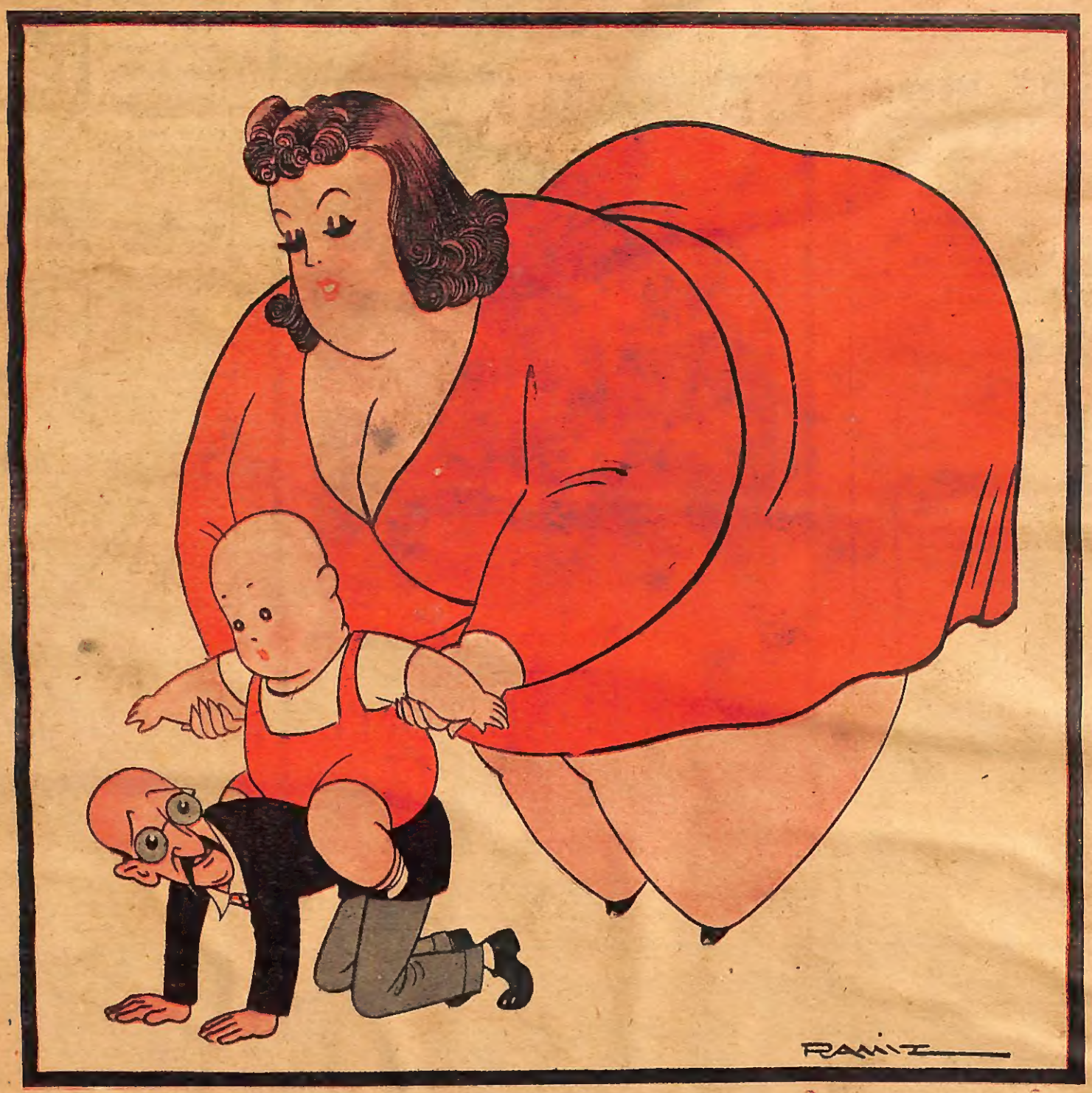

Tombul teyze — Kocacığım, yumuk büyüdüğü zaman belki süvari askeri olabilir... Şimdiden ata binmesini öğrensin...

Kocası — Karıcığım, biraz da sen eğil de sana da binsin... Belki tank askeri olmak ihtimali de var!..

T.T. POSTASI

Adanadan V. S. Özgören:

S — (Pamuğu) evlât olarak almak istiyorum. Ne dersiniz?

C — Adananızda pamuk çoktur. Bizimkini bırakın da kendiniz yetiştirmeğe bakın!

Beşiktaştan Nermin Boralı:

S — Kocası Tombul teyzeyi ne ile besliyor da böyle şişmanlatıyor?

C — Güzel teveccühlerle!.

Fatihten 101 M. A. Çatık:

S — Tombul teyzenin şişman yaratılmasındaki hikmet nedir?

C — On sekiz milyon kişinin sevgisine kalbinde yer bulunsun diye olacak!